«El marí ciutadellenc Jordi Ferragut és un personatge de pel·lícula»

La novel·la històrica es presenta aquest divendres, a les 20 hores, a la Sala d'Audiències del Claustre del Carme, a Maó

Toni Seguí

L'escriptor Jorge Molist presentarà aquest divendres, a les 20 hores, el seu llibre «*El español*», una novel·la històrica sobre l'extraordinària vida del menorquí Jordi Ferragut, l'únic espanyol que va lluitar en la Guerra d'Independència d'Estats Units amb bandera americana, en un acte que comptarà amb la participació de l'historiador Josep Pallicer, que organitza la Fundació Rubió a la Sala d'Audiències del Claustre del Carme, a Maó.

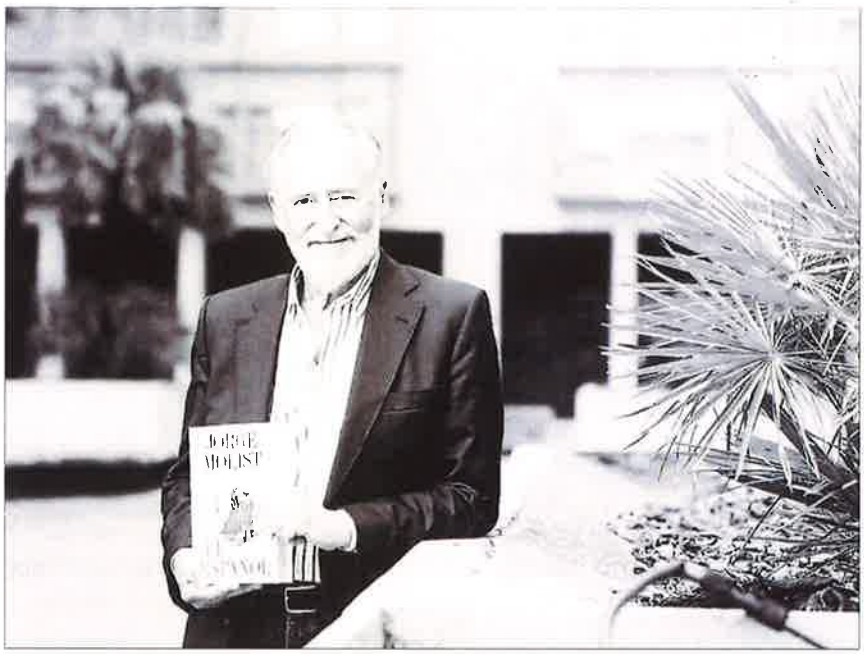

Jorge Molist arriba a l'Illa amb la seva novel·la «*El español*» convidat per la Fundació Rubió. Foto: J. M.

Què és «*El español*»?

—Com a novel·la que és, hi ha una part important de ficció, però segueix un personatge inspirat en el ciutadellenc Jordi Ferragut. La novel·la comença amb el Motín de Esquilache a Madrid el 1766, continua per la Menorca britànica, uns fets que van passar pel Mediterrani i després el faig recórrer el que era l'Imperi espanyol de l'època fins a arribar i acabar a Charleston a l'inici de la guerra quan Jordi Ferragut es dedicava a les armes de contraban i feia d'espia per l'Imperi espanyol, que amb aquesta Guerra de la Independència dels EUA va aconseguir l'extensió territorial més gran de la història.

Què pretén amb la novel·la?

—Pretenc reivindicar un personatge oblidat, com és Jordi Ferragut, que per mi mereix tenir un monument a Menorca, a Ciutadella ja n'hi ha un dedicat al seu fill David Ferragut que no era menorquí, ja era nord-americà.

Per què el nom d'"*El español*"?

—Perquè jo també en un moment determinat vaig viure als EUA envoltat d'anglosaxons, també em sentia com a tal i de defensar el que és la nostra cultura, bàsicament la cultura mediterrània, jo em sento una persona mediterrània.

Quin és el periple del protagonista de la novel·la?

—Aprofitant l'aventura d'en Jordi Ferragut anirem a visitar una Espanya que a mi em va sorprendre, l'Espanya el segle XVIII, que no l'havia tractat mai, quan escric sobre un període de la història em dedico a estudiar bé el que hi ha. Em va sorprendre, per exemple, la gran diferència del que podem veure entre Menorca en si, on la literatura menorquina estava en un moment d'esplendor màxim i anem a Barcelona i el català estava prohibit, continuen i veiem que Barcelona les instal·lacions militars ocupaven més lloc que l'espai on vivia la gent, una ciutat completament sota domini militar. Anem a Madrid i no té la ciutadella com Barcelona ni Montjuïc ni muralles, no està protegida per res, el que a Barcelona era l'equivalent de la ciutadella a Madrid era El Buen Retiro amb parcs, fàbrica de porcellana, palau, era una ciutat que volia ser una ciutat imperial. Després anem a Cadis per travessar l'Atlàntic i arribar a l'Havana, que és una ciutat sorprenent.

Per quin motiu?

—Perquè en població sumava igual que les quatre grans ciutats del que avui és Nord-amèrica de l'època, que Boston, Filadèlfia, Nova York i Charleston, era una gran metròpoli, començava a tenir llum a la nit, empedrat als carres, etc. Pot ser el que xoca més és la forma de pensar d'un personatge que va des d'una Menorca on havia una certa llibertat, com elegir els càrrecs públics per insaculació, però més o menys la gent tenia alguna cosa a dir i passam a la península Ibèrica i l'Imperi espanyol que hi havia un règim totalment autocràtic, el despotisme il·lustrat. Un dels episodis hi ha el pare de la protagonista de la novel·la que protagonitza el Motín de Esquilache, la gent es va aixecar perquè passava fam, li van caure vuit anys de treballs forçats a l'Arsenal de La Carraca a Cadis.

> *Amb la novel·la pretenc reivindicar un personatge oblidat, com és Jordi Ferragut, que per a mi mereix tenir un monument a l'Illa»*

> *Va lluitar en la guerra d'Independència dels Estats Units amb la bandera americana i va ser un dels que se'n van anar cap a l'Oest americà»*

Per cert, com va descobrir Jordi Ferragut?

—Buscant espanyols a la Guerra d'Independència dels EUA, hi ha un llibre molt interessant d'una historiadora americana, Reneé C. Lyons, anomenat «Patriotes americans nascuts a l'estranger. Setze líders voluntaris a la Guerra de la Independència». També està publicat una espècie de memoràndum que va escriure Jordi Ferragut, quan estava a EEUU i està demanant un tipus de pensió, on parla de la seva vida. Hi ha coses que no es coneixen sobre aquest personatge, en concret la historiadora Reneé C. Lyons ens parla de Jordi Ferragut i de la seva versatilitat, perquè aquest home va lluitar com a capità de navili, capità de galeres, capità de bateria d'artilleria i va acabar com a comandant de cavalleria.

Un personatge ben interessant.

—Aquesta part no surt a la novel·la, però Jordi va ser un d'aquest que se'n va anar cap a l'Oest americà, després va estar un temps navegant pel Mississipi i va acabar la seva vida a la zona de Nova Orleans on va tornar a lluitar contra els britànics en la següent guerra que van tenir amb els americans. És un personatge de pel·lícula, és un aventurer, a la meva forma de veure és una pena que sigui ignorat...

A diferència del seu fill, l'almirall David Ferragut.

—La gent que fa de pont, que va d'una cultura a una altra, finalment no el reconeixen ni en un costat ni a l'altre, que és el que li va passar a Jordi Ferragut. El seu fill David va estar bé, però des del seu navili tirant canonades i creuant camps de mines, que tampoc està malament. Ningú el reconeix, però jo li he dedicat la novel·la, és un personatge que em va sorprendre, que jo sento molt proper perquè és mediterrani com jo em sento també, perquè va anar a un altre entorn com és EUA que jo també vaig estar-hi i que d'alguna forma va ser un emigrant com jo també vaig ser; per tant, em sento molt identificat amb aquest personatge.

Una vida basada en un personatge real que ha mesclat amb una trama amorosa?

—A més de la part històrica, és una història de sentiments, de passió, d'amor, de venjança, tot el que una novel·la com cal ha de tenir, moure emocions en el lector, perquè a mi em sembla que la història pot estar molt bé, però si el lector no la segueix amb passió, no està identificat amb els personatges, la novel·la no funciona. El meu objectiu amb la novel·la és que el lector s'ho passin bé, que li sepi greu que acabi la novel·la, i que després digui que coneix unes quantes coses més de com era aquest món en el segle XVIII, em sentiré molt content.

Alguna novel·la a la vista?

—Estic treballant en una nova novel·la d'un fet molt dramàtic per Ciutadella, el saqueig turc, abans ja havia passat a Maó. Però la següent novel·la que es publicarà no va d'això, encara que també passa a la Mediterrània, mentre que la de Ciutadella no es publicarà fins a tres o quatre anys.